

El llop

Diguem-ho clar: no hi ha pau justa i duradora possible entre israelians i palestins sense que els primers puguin viure lliures del temor de la guerra i de les bombes, i sense que els segons rebin garanties que podran formar un estat a Cisjordània i a Gaza a termini mitjà, i certes cessions de sobirania sobre la part oriental de Jerusalem. Aquestes dues condicions, a més, van estretament vinculades.

És exactament això el que reclamen la majoria de palestins, encapçalats per Iàsser Arafat. I això és justament el que deixava entreveure l'esperit dels acords de pau signats a Washington fa tres anys per Arafat mateix i qui aleshores era primer ministre israelià, Yitshaq Rabin.

Rabin, un soldat, considerat sovint un falcó pragmàtic, tenia aquest mateix convenciment: que la pau exigia concessions territorials. Oficialment deia que no, però se sap que sobre la taula tenia uns quants estudis sobre l'impacte que tindria la creació d'un eventual estat palestí i fins i tot informes que preveïen de fer concessions simbòliques però reals en el cas més espinós de Jerusalem.

Era l'època de la pau; però l'integrisme hi va injectar plom. En primer lloc un radical jueu va assassinar Rabin, aviat farà

un any –segons que va dir ell mateix per evitar que fes més concessions als palestins–. El seu successor, Peres, estava disposat a recórrer el mateix camí, però aleshores van ser els islamistes qui matant seixanta israelians en tres atemptats a principi d'any feren inclinar el vot israelià, en les eleccions del maig, cap a la dreta nacionalista, dirigida per l'actual primer ministre, Binyamín Netanyahu.

A partir d'aquest moment, el procés de pau viu constantment al caire de l'abisme, la profunditat del qual van fer veure els 83 morts (68 palestins i 15 israelians) que hi va haver en tres dies d'aldarulls a final de setembre.

Ara torna a haver-hi por a Israel. Després de tres anys d'eufòria econòmica i social, molts israelians tornen a pensar en la possibilitat d'una nova guerra. Són molts –Netanyahu només va guanyar per uns milers de vots

i les enquestes ara són favorables al seu rival laborista– els qui a Israel comprenen els motius dels palestins. I veuen també amb igual alarma el distanciament dràstic que han adoptat els dos únics països àrabs veïns que mantenen relacions amb Israel: Egipte i Jordània.

Egipte va començar renunciant a ser present a la cimera conciliadora convocada pel president dels Estats Units a principi de mes. El rei Hussein de Jordània, que hi va anar, va fer unes declaracions posteriors sense precedents: "L'única alternativa a la pau que tindrà el se-

nyor Netanyahu serà la de posar-se una màscara de gas com les de la Guerra del Golf Pèrsic".

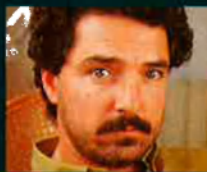
No són declaracions gratuïtes: el nucli de la pau a tot el Pròxim Orient demana un acord global entre israelians i palestins. Sense aquest acord esclatarien una altra vegada totes les contradiccions i el conflicte tornaria a xuclar, possiblement contra la seva voluntat, governs de provada moderació, com els del Caire i d'Amman.

Mubàrak i Hussein van veure les orelles del llop a final de setembre, en aquest toc d'atenció que va ser la revolta palestina. També van advertir els mateixos perills els sectors moderats i progressistes israelians que miren perplexos la temeritat amb què actua el govern de Netanyahu.

Tant és així que fins i tot el president d'Israel, Ezer Weizman, un conservador que havia criticat els laboristes per excés de velocitat a fer la pau, ara ha cridat l'atenció de Netanyahu per justament l'actitud contrària. I ho ha fet de la manera més simbòlica: convidant Iàsser Arafat a la seva residència privada d'Israel, en el que ha estat la primera visita pública del líder palestí a l'estat jueu.

El llop, doncs, no ha fet sinó ensenyar les orelles. El govern israelià encara pot virar políticament, però té poc temps: disposa, d'entrada, de poques setmanes per mostrar bona voluntat en la retirada de la ciutat cisjordana d'Hebron. I després ha de mantenir el ritme. Netanyahu no pot confondre l'exercici del poder amb les proclames electorals que feia des de l'oposició. El llop, després de les orelles, ensenya les dents. ■

JOAN ROURA

“La revolta palestina de final de setembre només va ser un primer avís del que podia significar matar el procés de pau. Si el conflicte s’agreuja, podria arribar a la guerra.”